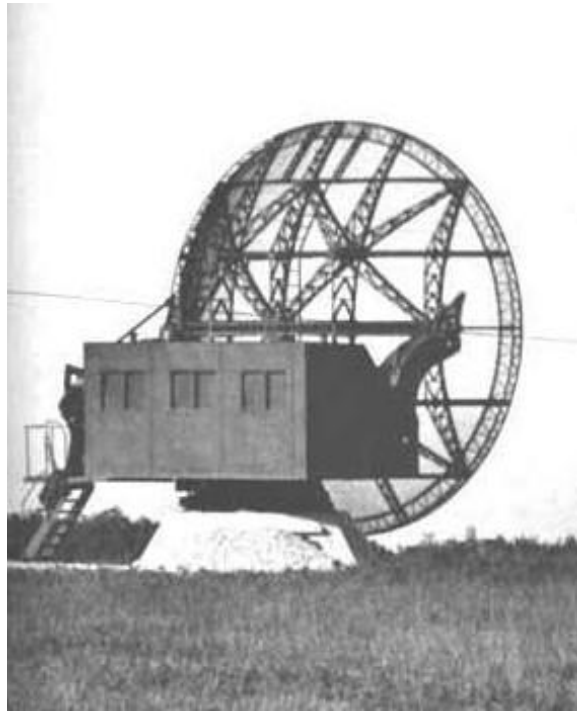

Radarstelling 4D Toldijk

Wie in Toldijk over de Hoogstraat en de Beekstraat rijdt komt daar in het land een tweetal vreemde zeshoekige betonnen constructies tegen. Al bijna 80 jaar staan deze onderdelen van het Duitse luchtverdedigingssysteem tijdens de 2^e Wereldoorlog hier in het Toldijkse land! Het zijn namelijk de betonnen voetstukken van de Würzburg Riese FuMG 65 radar. Het is werkelijk uniek dat deze voetstukken bewaard zijn gebleven!

Vanaf eind 1942/begin 1943 bevond zich in Toldijk een Radarstelling. Hier stonden 2 Würzburg Riese FuMG 65 opgesteld.

De Würzburg Riese FuMG 65

Er stond een Würzburg Riese aan de Beekstraat en één aan de Hoogstraat.

Het boek "Er op of er Onder" geeft op blz. 313 het volgende weer:

"Zoo tegen eind 1942 kwamen er verschillende schijnwerpers te staan en een poos later nog enkele andere instrumenten, eveneens bestemd voor de luchtverdediging tegen luchtaanvallen op Duitsland. De stelling Toldijk werd dit genoemd."

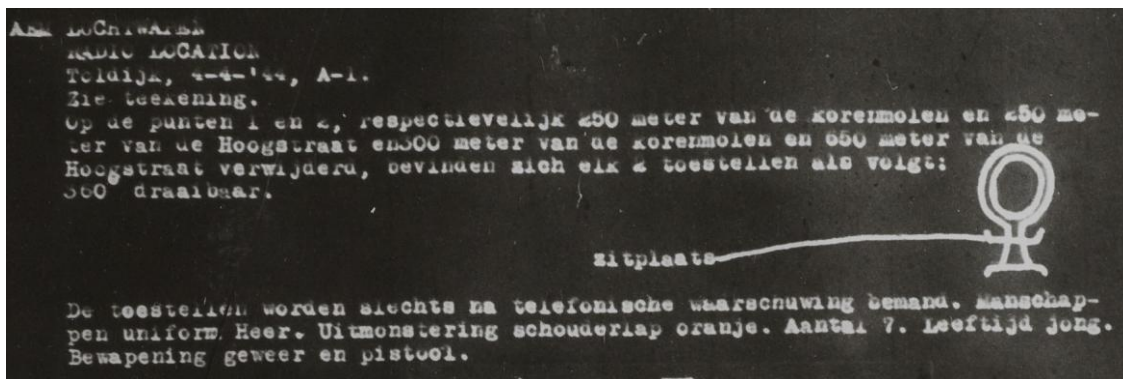
Betonnen voet van Würzburg Riese aan de Beekstraat

Betonnen voet van Würzburg Riese aan de Hoogstraat

En op blz. 314: *"Je kwam er natuurlijk niet dichtbij, maar zoo van een afstand gezien was het een groot rad van ongeveer een meter of 5 doorsnee. Dit rad was boven op een **betonnen voet** geplaatst. Een huisje stond er onder of naast. Op eenige honderden meters afstand van elkaar stonden twee van die dingen. Een groote barak was er bij gebouwd voor de soldaten, maar er stonden ook nog verscheidene kleinere barakken".*

De Duitse eenheid die er zat behoorde tot het Luftnachrichten Regiment 201.

Dit Radarstation kreeg in de Duitse luchtverdediging de code 4D. Het bewaakte een sector van de Duitse luchtverdediging tegen aanvallende Geallieerde bommenwerpers.

De Würzburg Riese was een doelzoek en volgradar. Het apparaat kon hoogte, afstand en zijdelingse hoek meten en kon daardoor de juiste positie van een vliegtuig aangeven. Het toestel bestond uit een schotelantenne met een diameter van 7,5 meter die tussen - 5 graden en + 95 graden in hoogte versteld kon worden. Tevens kon het 360° om zijn as draaien. Achter de schotel was een bedieningscabine geplaatst die plaats bood aan 6 man. Het was zeer snel wendbaar, en het bereik van de radar was in twee trappen instelbaar, nl. 0-40 km en 40-80 km.

De nauwkeurigheid van de positiemetingen van het object (vliegtuig) was +/- 100 meter, afhankelijk van de afstand. De zend en ontvangstfrequentie was 569 Mhz./8 kW. In totaal zijn er ongeveer 1500 apparaten gebouwd. Door hun uitstekende eigenschappen zijn enkele niet vernielde exemplaren in gebruik bij sterrenwachten.

Toldijk: Würzburg Riese 1 aan de Hoogstraat en de 2^e aan de Beekstraat

Het is prachtig dat deze betonnen voetstukken van de Würzburg Riese nog bewaard zijn gebleven. Ze maakten onderdeel uit van het Duitse luchtverdedigingssysteem tijdens de 2e Wereldoorlog en zijn het meer dan waard om behouden te blijven! Ze zijn werkelijk uniek en het zouden monumenten moeten worden!

Het Duitse luchtverdedigingssysteem (elke cirkel is een radarstelling).

© Karl Lusink-ARGA
Overname met bronvermelding toegestaan ! (2023).